

2023

Årsplan Vekstbarnehagen

Barna i Vekstbarnehagen skal oppleve glede, positivt samspill, utfordringer og mestring i et trygt og inkluderende miljø som

Innhold

GENERELL INFORMASJON OM ÅRSPLANEN	4
<i>Barnehagens beliggenhet og størrelse</i>	4
<i>Forankring i Barnehageloven, Rammeplanen og Barnekonvensjonen</i>	4
<i>Formålet med årsplanen</i>	6
VEKSTBARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	6
<i>Alle barn skal bli inkludert og inkludere andre</i>	7
<i>Alle barn skal verdsette seg selv og andre</i>	7
<i>Alle barn skal få og vise omsorg og toleranse for hverandre</i>	7
<i>Alle barn skal ta medansvar for fellesskapet</i>	7
<i>Alle barn skal få vilkår som fremmer evne til livsmestring</i>	8
<i>Alle barn skal utvikle verdier for et bærekraftig samfunn</i>	8
MÅL OG TILTAK I TRÅD MED RAMMEPLAN	8
<i>Tiltak omsorg</i>	8
<i>Tiltak lek</i>	9
<i>Tiltak læring</i>	9
<i>Tiltak Fagområdene</i>	9
Mål og tiltak fagområdet: Kommunikasjon, språk og tekst	10
Mål og tiltak fagområdet: Kropp, bevegelse, mat og helse	11
Mål og tiltak fagområdet: Kunst, kultur og kreativitet	11
Mål og tiltak fagområdet: Natur, miljø og teknologi	12
Mål og tiltak fagområdet: Etikk, religion og filosofi	12
Mål og tiltak fagområdet: Nærmiljø og samfunn	13
Mål og tiltak fagområdet: Antall rom og form	13
EMOSJONELL, SOSIAL OG SPRÅKLIG KOMPETANSE	14
<i>Emosjonell kompetanse - sertifisering i EQ (Emosjonell Intelligens)</i>	14
<i>Sosial kompetanse - Kursing i DUÅ (De Utrolige Årene)</i>	15
Kartlegging og tiltak av barns sosial utvikling - ALLE MED	16
<i>Språklig kompetanse - TRAS (Tidlig Registrering Av Språkutvikling)</i>	16
<i>Tilrettelegging på Snipp, Snapp og Snute</i>	18
Tilrettelegging for barna på småbarnsavdelingen - Snapp	18
Tilrettelegging for barna på småbarnsavdelingen - Snipp	18
Tilrettelegging for barna i naturgrupper - Snute	19

TILRETTELEGGELSE FOR LÆRING I HVERDAGEN	19
<i>Mål og tiltak for barnas læring i hverdagsituasjoner</i>	20
Tilretteleggelse for bringesituasjon	21
Tilretteleggelse for måltidssituasjon	21
Tilretteleggelse for garderobesituasjon.....	22
Tilretteleggelse for toalettsituasjon.....	22
Tilretteleggelse for Hvile- og/eller sovesituasjon.....	22
Tilretteleggelse for Hentesituasjon	22
TILRETTELEGGELSER FOR LEK OG LÆRING	23
<i>Mål for tilrettelegging av lek og læringsaktiviteter</i>	23
Tilretteleggelse for Lek som arena for læring.....	24
Tilretteleggelse for Samlingsstund som arena for læring	24
Tilretteleggelse for temarettede læringsaktiviteter	24
Tilretteleggelse for læring gjennom aldersblandede lekegrupper	25
Tilretteleggelse for læring i aldersinndelte grupper	25
Tilretteleggelse for læring i språkgrupper.....	25
Tilretteleggelse for skolestarternes forberedelse til skolegang.....	25
TRADISJONER I VEKSTBARNEHAGEN	27
<i>Fødselsdagsfeiringer</i>	27
<i>Tradisjoner vår</i>	27
<i>Tradisjoner høst</i>	27
SAMARBEID	28
<i>Foreldresamarbeid</i>	28
Foreldresamtaler	28
Foreldremøter	29
<i>Foreldreråd og Samarbeidsutvalg (SU)</i>	29
<i>Andre samarbeidspartnere</i>	30
Samarbeid med pedagogisk støtteteam.....	30
Samarbeid med pedagogisk psykologisk tjeneste	30
Samarbeid med logoped.....	31
Samarbeid med tverrfaglig innsatsteam og andre instanser	32
Samarbeid med skoler	32
TILRETTELEGGELSE FOR ULIKE OVERGANGER	33

<i>Tilvenningsplan i overgangen fra hjem til barnehage</i>	33
<i>Tilvenningsplan i overgangen fra en avdeling til en annen</i>	33
<i>Forberedelse til skolegang i overgang fra barnehage til skole</i>	33
PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING	34
<i>Planlegging</i>	34
<i>Dokumentasjon</i>	34
<i>Evaluering</i>	35

GENERELL INFORMASJON OM ÅRSPLANEN

Barnehagens beliggenhet og størrelse

Vekstbarnehagen er en liten privat barnehage som ligger på Nesbru i Asker kommune. Barnehagen tilhører i Mellom-Nes skolekrets, med beliggenhet i nærheten av Landøya og Holmen. Vekstbarnehagen har lokaler i Årengveien 1b, og disponeres i tillegg et uteområde og lokaler tilhørende Nes Hageby Vel, Grønsundåsen 7.

Barnehagen hadde oppstart høsten 1989, og er i dag godkjent for tre avdelinger. En småbarnsavdeling med barn i alderen 0-3 (Snapp), en storebarnsavdeling med barn i alderen 3-6 (Snipp) og en naturgruppe (Snute). I 2023 vil det være to avdelinger (Snipp og Snapp) med inntil 30 barn i alderen 1- 6 år. På de to avdelingene er det seks ansatte, og en styrer. Naturgruppen brukes av begge avdelinger.

Småbarnsavdelingen «Snapp» har inntil 10 barn som oppholder seg i 1.etage i Årengveien 1b. Storebarnsavdelingen «Snipp» har inntil 20 barn som oppholder seg i 2.etage. Naturgruppen «Snute» er i Grønsundåsen 7 som ligger i gåavstand fra Årengveien. Dette er en tidligere barnepark, hvor det er et stort naturområde med en gapahuk, grillhytte og et lite hus med toalett og oppholdsrom. På Snute er barna ute i naturen og holder på med naturaktiviteter.

Opptak av nye barn følger prioriteringslisten som er nedfelt i Vekstbarnehagens vedtekter. Det legges vekt på å ta inn barn fra nærmiljøet og søsken. I tillegg tas det hensyn eksisterende barnegruppe for å få til en jevn spredning med hensyn til alder og kjønnsfordeling.

Forankring i Barnehageloven, Rammeplanen og Barnekonvensjonen

De overordnede rammer for det pedagogiske arbeidet i Vekstbarnehagen er nedfelt i barnehageloven, rammeplan for barnehager og barnekonvensjonen. Dette gir føringer og retningslinjer som barnehagens ansatt er forpliktet til å følge.

Barnehageloven inneholder juridiske rettigheter for hvordan barnehager i Norge skal driftes, og hvilke tilbud barna har rett til. Loven fastsetter overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver. Vekstbarnehagen er underlagt lov om barnehager. Stat og kommune skal som offentlig myndighet påse at Vekstbarnehagen drives etter lovens bestemmelser.

Link til barnehageloven:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplanen gir forpliktende føringer for planlegging og gjennomføring av tiltak og evalueringer av barnehagens pedagogiske virksomhet. Innholdet i rammeplanen bygger på den norske barnehagetradisjonen, der leken har en sentral plass. Rammeplanen gir informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Rammeplanen er overordnet for Vekstbarnehagens pedagogiske virksomhet nedfelt i denne årsplan, og er et styringsverktøy for daglig leder, pedagogiske ledere og pedagogiske medarbeidere i barnehagen.

Link til rammeplanen:

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2017-04-24-487>

Barnekonvensjonen inneholder internasjonale føringer for barns rettigheter utarbeidet av FN. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen) og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO-konvensjonen).

Link til barnekonvensjonen:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/fns-barnekonvensjon/id2519764/>

Formålet med årsplanen

Årsplanen gir innsikt i Vekstbarnehagens mål og tiltak. I årsplanen synliggjøres hvilke verdier som ligger til grunn for Vekstbarnehagens pedagogiske arbeid der fokus er barnets beste.

Vekstbarnehagens årsplan har som mål å gi informasjon til foreldre og ansatte. I tillegg vil årsplanen gi Asker kommunen og staten nødvendig informasjon om driften er i tråd med de statlige føringer i lov og rammeplan for barnehager.

Årsplanen vil også gi nyttig informasjon til foreldre som ønsker å søke plass og til de som ønsker å søke jobb i Vekstbarnehagen.

For de ansatte i Vekstbarnehagen er årsplanen et arbeidsverktøy som gir beskrivelser av mål og tiltak for hvordan de skal gjennomføre det pedagogiske arbeidet i tråd med de statlige og kommunale retningslinjer for barnehager.

I tillegg til årsplanen utarbeides det halvårsplaner for læringsaktiviteter i hverdagssituasjoner og i de temaer som det arbeides med i løpet av et barnehageår.

VEKSTBARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Visjonen til Vekstbarnehagen er at hvert enkelt barn skal få oppvekstbetingelser som bidrar til at de utvikler seg ut fra sine egne forutsetninger i samvær med andre barn og voksne.

- Alle barn i Vekstbarnehagen skal oppleve glede, positivt samspill, utfordringer og mestring i et trygt og inkluderende miljø som fører til vekst.

Læringsbetingelser for barn i Vekstbarnehagen bygger på at de skal:

- bli inkludert og inkludere andre
- verdsette seg selv og andre
- vise omsorg og toleranse for hverandre
- ta medansvar for fellesskapet
- få vilkår som fremmer evne til livsmestring
- utvikle verdier for et bærekraftig samfunn

Alle barn skal bli inkludert og inkludere andre

Vekstbarnehagen vektlegger at alle barn skal inkluderes.

- Alle barn skal ha tilhørighet i et inkluderende fellesskap.

Dette innebærer at alle barn anerkjennes, og har positive samspill som gir dem muligheten til å vokse både personlig og sosialt. De ansatte skal sørge for at alle barn får oppleve at de selv, og alle i gruppen, er betydningsfulle personer for hverandre og for fellesskapet. Ingen barn skal oppleve å bli satt utenfor eller ikke være med i lek.

Alle barn skal verdsette seg selv og andre

Vekstbarnehagen vektlegger at alle barn skal verdsettes for den de er, og lære å verdsette andre.

- Alle barn skal bli anerkjent og bli anerkjenne andre.

Dette innebærer at alle barna skal akseptere egne og andres sterke og svake sider, og forstå og verdsette at alle er forskjellige og like verdifulle. De ansattes oppgave er å støtte barna i deres utvikling av positiv selververd og behandle de andre barna som likeverdige.

Alle barn skal få og vise omsorg og toleranse for hverandre

Vekstbarnehagen vektlegger betydningen av at barna får omsorg og utvikler evne til å ha toleranse for og gi omsorg til andre.

- Alle barn skal oppleve både å gi og å få omsorg.

Dette innebærer at barna hjelper hverandre og tar vare på hverandre. De ansattes oppgave er å lære barna å godta andres forskjellighet og vise toleranse for at alle er forskjellige.

Alle barn skal ta medansvar for fellesskapet

Vekstbarnehagen vektlegger barnas medansvar for det som skjer i fellesskapet

- Alle barn skal ta ansvar for sine egne handlinger

Dette innebærer at barna skal ta ansvar for det de selv gjør, og bidra til å støtte andre i deres handlinger i løpet av en barnehagedag.

De voksnes oppgave er å sørge for at barna lærer å ta medansvar for egne handlinger tilpasses det enkelte barnets behov og forutsetninger når det gjelder alder og modenhet.

Alle barn skal få vilkår som fremmer evne til livsmestring

Vekstbarnehagen legger vekt på at barna får gode betingelser for trivsel, livsglede og mestring.

- Alle barn skal utvikle evne til livsmestring.

Dette innebærer at de voksnes oppgave er å ta vare på barns psykiske og fysiske helse og legger til rette for å fremme barnas livsglede og mestring. De ansatte skal utvikle et trygt miljø, hvor barn opplever positivt samspill og vennskap i fellesskapet, og forebygge krenkelse og mobbing.

Alle barn skal utvikle verdier for et bærekraftig samfunn

Vekstbarnehagen vektlegger at barna skal oppleve naturen og nærmiljøet og alt den har å by på, og lære om respektere og ta vare på den.

- Alle barn skal utvikle verdier for bærekraftig samfunn.

Dette innebærer at de ansattes oppgave er å lære barna å ta vare på natur og miljø, og gi dem kjennskap til hva slags dyr og insekter vi har rundt oss, hva slags planter som spiselig og hva som ikke er spiselige. De ansatte skal også lære barna om gjenbruksverdi, gå turer, bli kjent med og glede seg over og ta vare på natur og miljøet.

MÅL OG TILTAK I TRÅD MED RAMMEPLAN

Mål og tiltak i knyttet til rammeplanens hovedområder omsorg, lek og læring.

Tiltak omsorg

Mål for tiltak under området omsorg er at de ansatte skal møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn. Tiltak er at de ansatte skal sørge for å skape omsorgsfulle relasjoner med barna, og at de hjelper barna til å vise

omsorg for hverandre. De ansatte skal møte omsorgsbehovet til barna, slik at de opplever trygghet og trives i Vekstbarnehagen.

Tiltak lek

Mål for tiltak under området lek er at de ansatte skal gi barna gode vilkår for lek. Tiltak er at de ansatte skal sørge for at leken blir en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. De skal også inspirere til ulike typer lek både ute og inne, og at alle barn opplever glede, humor, utfordringer og innlevelse gjennom lek, både alene og sammen med andre. De ansatte oppgave er særlig viktig når det gjelder å observere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser. Det er også viktig å veilede barna i leken og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Tiltak læring

Mål for tiltak under området læring er at de ansatte skal fremme barnas læring. Tiltak er at de ansatte skal sørge for at barna oppleve et stimulerende læringsmiljø som støtter opp om deres lyst til å lære gjennom utforskning og mestring. De ansatte skal introdusere nye situasjoner, temaer, materialer og redskaper som bidrar til ny læring. De skal stimulere til barnas nysgjerrighet og kreativitet gjennom at barna får muligheter til å undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. De skal også bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Tiltak Fagområdene.

Tiltakene knyttet til rammeplanens syv fagområder:

1) kommunikasjon, språk og tekst, 2) kropp, bevegelse, mat og helse, 3) kunst, kultur og kreativitet, 4) natur, miljø og teknologi, 5) antall, rom og form, 6) etikk, religion og filosofi, 7) nærmiljø og samfunn.

Disse syv fagområder danner grunnlag for tiltak i Vekstbarnehagens årsplan. Vekstbarnehagen mål for tiltakene knyttet til disse, er nedfelt i en plan knyttet til barns ulike aldersnivå.

Se oversikten i tabellen nedenfor.

Fagområder	0 - 2 åringer skal oppleve	3 - 4 åringer skal oppleve	5 åringer skal oppleve
Kommunikasjon, språk og tekst	Kunne uttrykke seg og bli lyttet til	Utvidelse av begrepsforståelse og aktivt bruk av språket	Ulike former for kommunikasjon som å telle, sortere og skape tekst
Kropp bevegelse og helse	Ha positivt forhold til mat og egen kropp Beherske kroppslige bevegelser	Kjenne til variert og sunn mat Beherske kroppslige ferdigheter gjennom aktivitet og lek	Ha kunnskap om sin egen helse, mat og kosthold. Ha respekt for egne og andres grenser
Kunst, kultur og kreativitet	Kunne erfare og utfolde seg gjennom i forming, musikk, sang og drama	Vise skaperglede, fantasi og kreativitet Kunne uttrykke seg gjennom forming, drama og musikk	Være nysgjerrig i møte med kunst og kultur Bruke ulike uttrykksmåter i forming, drama og musikk og
Natur, miljø og teknikk	Bruke sansene og få positive møter med naturen og nærmiljøet	Ta vare på og vise nysgjerrighet i naturen og miljøet Eksperimentere med ulike teknikker	Ha grunnleggende innsikt i naturen, miljøvern og samspillet i naturen. Eksperimentere og ta i bruk av ulike teknikker
Etikk, religion og filosofi	Ta i mot og vise omsorg Se seg selv i forhold til andre	Undre seg, forstå og respektere sin egen og andre forskjellighet	Utvikle interesse for hverandre og få innblikk i ulike tradisjon og høytider
Nærmiljø og samfunn	Erfare og forstå hvordan egen deltagelse påvirker fellesskapet	Vise nysgjerrighet på og utforske natur og nærmiljøet	Forstå seg selv og andre i ett samfunnsperspektiv
Antall rom og form	Kjenne til former, farger og mønster i leken	Ha kjennskap til ulike matematiske begreper Kunne sortere	Utforske tall, bokstaver, former og systemer

Mål og tiltak fagområdet: Kommunikasjon, språk og tekst

Mål med tiltak under fagområdet Kommunikasjon, språk og tekst, er at dette inngår som en naturlig del av det som skjer i løpet av en barnehagedag.

Barna skal:

- utvikle evne til kommunikasjon og samhandling med andre
- utvikle språklige ferdigheter gjennom samtaler
- utvikle ordforråd og begrepsforståelse
- få støtte til å utvikle det norske språket.

Dette innebærer at de ansatte skal legge vekt på at alle barna skal være del av et stimulerende og variert språkmiljø som gir rom for å gi uttrykk for og sette ord på tanker, følelser og erfaringer, og reflektere om dem sammen med andre.

Mål og tiltak fagområdet: Kropp, bevegelse, mat og helse

Mål med tiltak under fagområdet kropp, bevegelse og helse, er å legge grunnlag for god fysisk og psykisk helse.

Barna skal:

- utvikle sine motoriske ferdigheter
- oppleve bevegelsesglede
- erfare fysisk mestring
- få et variert kosthold

Dette innebærer at de ansatte skal legge til rette for at barna gjennom kropp, bevegelse og mat utvikler god kroppsbeherskelse og bevissthet om kropp, mat og helse. De ansatte skal legge til rette for at barna tilegner seg kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile. De skal også tilrettelegge for barns deltakelse i friluftsliv, dans og tumlelek for å gi barn verdifulle kroppslige, sansemessige og sosiale erfaringer. I tillegg skal de ansattes støtte barn til å utvikle et bevisst forhold til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.

Mål og tiltak fagområdet: Kunst, kultur og kreativitet

Mål med tiltak under fagområdet Kunst, kultur og kreativitet, er at alle barna skal utvikle sin kreativitet og oppleve forskjellige kunstformer, og kulturelle arenaer.

Barna skal

- utvikle sin kreativitet
- forstå kunst og kultur
- erfare kulturelle opplevelser

Dette innebærer at de ansatte skal legge til rette for at barna får erfare dagliglivets kunstformer, og får anledning til å utvikle sine kreative evner. De ansatte skal legge til rette for at barna får delta i formingsaktiviteter som bidrar til at de kan uttrykke seg med bakgrunn i sine egne forestillingsbilder og tanker om hvordan resultatet skal bli. Barna skal også få være med på fantasireiser, og hente inspirasjon fra form, mønstre, bilder, håndverk, musikk, dans,

teater, drama, poesi, litteratur, film og design, og delta på kunstneriske og kulturelle reiser og arrangementer.

Mål og tiltak fagområdet: Natur, miljø og teknologi

Mål med tiltak under fagområdet natur, miljø og teknologi, er at barna skal lære om dette gjennom aktiv utforsking av naturen, miljøet og teknologien som omgir Vekstbarnehagen.

Barna skal bli kjent med og lærer om:

- ulike landskap
- planter
- dyr
- årstider
- teknologi

Dette innebærer at de ansatte skal sørge for at barna får oppleve og utforske naturen igjennom årstidene, lære å respektere dyr og miljø i barnehagens nærmiljø. De skal sørge for at barna får forståelse for fødsel, vekst, aldring og død og hvordan naturen og miljøet kan brukes og misbrukes. De ansatte skal også legge til rette for at barna får innsikt i grunnleggende sider ved bruk av IKT som læremiddel, samt fordeler og ulemper ved å bruke IKT. De skal støtte barna med å få et bevisst forhold til hvordan, hvorfor og hvor ofte IKT som læremiddel bør brukes i hverdagen.

Mål og tiltak fagområdet: Etikk, religion og filosofi

Mål med tiltak under fagområde Etikk, religion og filosofi, er at barna skal bli kjent med samfunnets grunnleggende normer og verdier.

Barna skal få muligheter til utforsking og undring over:

- livssyn og religion
- etikk og filosofi

Dette innebærer at de ansatte skal legge til rette for at barna gjennom filosofiske spørsmål og samtaler utvikle toleranse og respekt for hverandres ulike kultur, religion og livssynstilhørighet. De skal også gi barna kjennskap til og markere høytider og

tradisjoner i den kristne kulturarven, og til andre religioner og livssyn som er representert av de barna som går i Vekstbarnehagen.

Mål og tiltak fagområdet: Nærmiljø og samfunn

Mål med tiltak under fagområdet Nærmiljø og samfunn, er at det legges vekt på å styrke kunnskap om tradisjoner og levesett i lokalsamfunnet, og bruk av nærmiljøets ressurser til læring tilpasset barnas forutsetning og interesser.

Barna skal få kunnskap om og erfaringer med

- lokalsamfunnet
- natur
- kunst og kultur
- arbeidsliv
- tradisjoner og levesett

Dette innebærer at de ansatte skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barna skal gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer bli kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden utenfor deres nære omgivelser. De ansatte skal støtte barns til medvirkning i det indre liv i barnehagen på veien mot å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.

Mål og tiltak fagområdet: Antall rom og form

Mål med tiltak under fagområdet Antall, rom og form, er at barn skal oppdage og utvikle gleden av å få innsikt i grunnleggende sider ved faget matematikk og lære begynnende regneferdigheter.

Barna skal erfare, utforske og undre seg over

- tall og symboler
- mønstre og strukturer
- forskjeller og sammenhenger
- eksperimentering og fabulering
- konstruksjon gjennom lek

Dette innebærer at de ansatte skal legge til rette for at barna får erfaringer med begynnende regneferdigheter som er relevant og nyttig i mange av livets sammenhenger. De ansatte skal bruke bøker,

spill, musikk, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning.

EMOSJONELL, SOSIAL OG SPRÅKLIG KOMPETANSE

Emosjonell, sosial og språklig utvikling henger tett sammen, og barnas kompetanse innen for disse tre utviklingsområdene er en forutsetning for at barn skal lære å samhandle, utvikle vennskap og utvikle de ferdigheter de trenger for å få en god barndom og et godt grunnlag for livslang læring. Vekstbarnehagen har valgt tre innfallsvinkler til hjelp med arbeidet med å støtte barnas utvikling på disse områdene.

Emosjonell kompetanse - sertifisering i EQ (Emosjonell Intelligens)

Emosjonell kompetanse utvikles gjennom å kjenne på ulike følelsesmessige uttrykk og snakke om følelser. Emosjonell Intelligens forkortet til EQ er knyttet til emosjonell utvikling og kompetanse. I Vekstbarnehagen legges det vekt på barnas emosjonelle utvikling og intelligens, som viser til menneskers evne til å oppfatte, bruke, forstå og håndtere følelser på en god måte, for seg selv og andre. Relasjonell kompetanse brukes også for å omtale dette utviklingsområdet. Emosjonell utvikling kan knyttes til seks områder:

- gjenkjenne egne følelser
- forstå og få kontakt med følelser hos seg selv
- gjenkjenne følelser hos andre
- sette ord på følelsene ovenfor seg selv og andre
- ivareta egne følelser uten at det går utover andre
- møte andres følelser på en hensiktsmessig måte

Vekstbarnehagen er en EQ sertifisert barnehage i regi av EQ instituttet (sett inn link). Å være en EQ sertifisert barnehage innebærer at ledelsen i Vekstbarnehagen er opptatt av at barn skal være sammen med voksne som har høy grad av emosjonell intelligens. Vi vil at barn blir møtt på en slik måte at de får en grunnfølelse av å være bra nok i kraft av den de er.

En EQ-barnehage har systematisk fokus på personalets relasjonelle kompetanse. De ser det som sin oppgave å muliggjøre at

personalet utvikler og vedlikeholder sine evner til å møte barn med undring og anerkjennelse gjennom hele barnehagedagen. Personalet får delta på et ettårig kurs for barnehageansatte i regi av EQ instituttet, og minst tre av barnehagens ansatte må til en hver tid være EQ sertifisert for at Vekstbarnehagen kan være en EQ barnehage.

Sosial kompetanse - Kursing i DUÅ (De Utrolige Årene)

Sosial kompetanse utvikles gjennom at barna utvikler seg sosialt gjennom samspill med andre barn. Vekstbarnehagen legger særlig vekt på at barna skal

- delta i det sosiale fellesskapet
- glede seg sammen med andre
- bygge vennsksapsrelasjoner
- utvikle seg innenfor fellesskapets sosiale rammer

Barnehagens ansattes oppgave er å legge rette til for at barn skaper positive sosiale relasjoner med andre barn gjennom lek og andre læringsaktiviteter og etablerer vennskap med hverandre. De ansatte skal forebygge, stoppe og følge opp samspillsmønstre som ikke er funksjonelle.

I dette arbeidet bruker barnehagen DUÅ som også er en del av Asker kommunes kompetanseprogram for ansatte i barnehagen. DUÅ er et skole- og barnehageprogram som har til hensikt til å forebygge og redusere atferdsproblemer, samt styrke barns emosjonelle, sosiale og språklige utvikling. Personalet arbeider med å skape positive relasjoner til alle barn og foreldre. I tillegg styrker de sine ferdigheter med å kommunisere og lede barnegrupper.

DUÅ retter seg mot alle ansatte i private og kommunale barnehager i Asker som et ledd i tidlig innsats og utvikling av god psykisk helse hos barn. Målet er at alle kommunale og private barnehager har gjennomført grunnopplæringen i DUÅ som består av 6 workshops som gjennomføres i løpet av et barnehageår. Det er også oppfølging mellom workshopene og i etterkant av grunnopplæringen i tilsammen to år. I tillegg er det etablert DUÅ - nettverk for mellomledere og for ansatte som er spesielt interessert i å følge opp implementeringen i egen barnehage.

Hele personalet i Vekstbarnehagen har deltatt på et ettårig kurs og får veiledning i barnehagens daglige arbeid. Barnehagens ansatte har gjennom denne kursingen fått et felles verktøy og økt sin kompetanse i å tilrettelegge for positivt samspill med barn og mellom barn.

Kartlegging og tiltak av barns sosial utvikling - ALLE MED

I Vekstbarnehagen brukes ALLE MED for å undersøke barns sosiale utvikling. ALLE MED er et observasjonsskjema som gir et helhetlig bilde av hva barnet mestrer sosialt.

Målet med å bruke ALLE MED til å kartlegge sosial kompetanse er å få et helhetlig bilde av hva barnet mestrer sosialt med fokus på 6 utviklingsnivå:

1. Språkutvikling
2. Lek
3. Sosial og emosjonell utvikling,
4. Hverdagsaktiviteter
5. Trivsel
6. Sansemotoriske utvikling

Resultatet fra kartlegging med ALLE MED skal være en hjelp i tilrettelegging av barns sosiale utvikling. ALLE MED kommuniserer på en måte som både foreldre, pedagogiske medhjelpere, barnehagelærere og fagfolk forstår. Dermed er dette et godt utgangspunkt for å samarbeide med foreldre om utvikling av barnas sosiale kompetanse, og inngår som del av foreldresamtalene om høsten.

Språklig kompetanse - TRAS (Tidlig Registrering Av Språkutvikling)

Språklig kompetanse utvikles gjennom aktiv bruk av språk i alle situasjoner i løpet av en barnehagedag. Målet er at barna får optimale betingelser for språklig utvikling, som grunnlag for å utvikle språklig kompetanse.

Barnehagens ansatte skal legge til rette for at:

- barna kommuniserer med andre,
- opplever glede ved å bruke språk,
- får anledning til å fortelle,
- undre seg, reflektere og stille spørsmål og
- får kjennskap til ulike uttrykksformer i bøker, sanger ol.

De ansatte skal være tilstedeværende og deltagende i samtalen med hvert enkelt barn og med barnegruppene for å få tak i det de formidler. De skal ta barn på alvor og formidle budskap verbalt og non-verbalt språk. Barna skal delta i språkstimulerende aktiviteter, og utvikle evne til å kommunisere gjennom aktiv bruk av språk.

I Vekstbarnehagen bruker TRAS for å undersøke barnas språklige utvikling, som er et observasjonsmateriale som består av et skjema til å undersøke åtte områder som er av betydning for språkutvikling.

Disse er:

- Språkforståelse
- Språklig bevissthet
- Uttale
- Ordproduksjon
- Setningsproduksjon
- Samspill
- Kommunikasjon
- Oppmerksomhet

TRAS er en hjelp til å bli kjent med barnas forskjellige måter å uttrykke seg på. Resultatene brukes i tilrettelegging av barns språkutvikling i et samarbeid mellom ansatte og foreldrene. Barnas TRAS språklige profil legges fram på foreldresamtalene om våren når barnas språklig utvikling er tema.

TRAS støtter de ansatte med å styrke sin kompetanse i forhold til barns språklige utvikling når det gjelder samspill, kommunikasjon språkforståelse og språklig bevissthet. I tillegg til bruk i språk i hverdagssituasjoner gjennom barnehagedagen, skjer språklig trening

også i samlingsstunder og språkgrupper. Her legger de ansatte til rette legge for:

- samtaler som oppfordrer til bruk av språk
- aktiv lytting, aktiv bruk av tekst og skriftspråk
- å uttrykke tanker og meninger på ulike måter
- å utvikle ordforråd og begrepsforståelse
- bruk av sang, rim, regler, eventyr

Tilrettelegging på Snipp, Snapp og Snute

Det pedagogiske opplegg på småbarns- og storebarnsavdeling skiller seg med bakgrunn i barnas alder, omsorgs og utviklingsbehov

Tilrettelegging for barna på småbarnsavdelingen - Snapp

På Snapp er det barn i alderen fra 1 - 3 år, og deres tilretteleggingsbehov er knyttet modenhetsnivå i tidlig småbarnsalder som kjennetegnes ved at de befinner seg i startfasen av sin utvikling innenfor de ulike områder emosjonelle, sosiale, tankemessige, psykiske og fysiske. Barnehagens ansatte legger til rette for at de miste barna i barnehagen skal bli trygge, erfare nær omsorg fra de ansatte og positiv samspill med andre barn. Det legges til rette for aktiviteter som kan bidra til at deres tankemessig, motorisk, språklig og sosial utvikling er tilpasset alder og modenhet. Det legges vekt på at de yngste barna skal få utforske seg selv og miljøet i sin egen rytme, men også tilpasse seg barnehagens rytme. De ansatte skal være tilstedeværende voksne som er sammen med barna på gulvet i lek, og er oppmerksomme på og tilgjengelige i forhold til småbarnas behov og for å skape trygge rammer og få tak i det de formidler. De ansatte skal ta barn på alvor og formidle budskap verbalt og non-verbalt, og lære barn viktigheten av kroppsspråk.

Tilrettelegging for barna på småbarnsavdelingen - Snipp

På Snipp er det barn i alderen 3 - 6 år, og i den alderen har kommet videre i sitt modenhetsnivå i forhold til de tankemessige, språklige-, emosjonelle-, sosiale- og motoriske utviklingsområder. Det legges vekt på at de ansatte legger til rette for at de store barna i barnehagen skal få utforinger tilpasset deres alder og modenhetsnivå tankemessige, språklige, emosjonelt, sosiale og motorisk. De eldste

barna skal få utforske seg selv i møte med andre i samme alder, men også på tvers av alder. Barna skal trene på selvstendighet og tilpasse seg fellesskapets regler og rutiner. De ansatte skal være oppmerksomme og tilstedeværende voksne som er sammen med og tett på barna for å møte dere behov og skape trygghet gjennom å skape forutsigbare rammer i hverdagen.

Tilrettelegging for barna i naturgrupper - Snute

Barna sirkulerer på å tilbringe dager eller deler av dagen på SNUTE. De foregår forskjellige naturaktiviteter. I naturgruppen legges det særlig vekt på kroppslig utfoldelse og bevegelse i natur og miljø. Dette innebærer å bruke naturen og miljøet aktivt for å gjennomføre de ulike temaene og fagområdene i rammeplanen. Alle barna skal være på Snute enten dager eller hele uker gjennom hele barnehageåret avhengig av hvordan aktiviteter og barnegrupper organiseres.

TILRETTELEGGELSE FOR LÆRING I HVERDAGEN

Vekstbarnehagens tilretteleggelse for hverdagsdagssituasjoner er knyttet dagsrutinene som skjer i løpet av en barnehagedag.

- Barnehagen ansattes skal legge til rette for at hvert enkelt barn trenes til å følge rutiner, regler og oppøve evnen til konsentrasjon, hukommelse, problemløsning, utholdenhet og selvstendighet.

Vekstbarnehagens dagsrutinene kan variere med hensyn til om man er inne eller ute enten om formiddagen eller ettermiddagen.

Nedenfor gis en kort tentativ oversikt over dagsrutinene:

- Barnehagen åpner 7.30
- Frokost for de som ikke har spist hjemme
- Inne eller utelek
- Samlingsstund
- Formingsaktiviteter knyttet til temaer i ukeplanen
- Lunsj

- Soving/hvilestund
- Inne eller utelek
- Ettermiddagsmat mat/frukt
- Voksenstyrte aktiviteter/frilek
- Barnehagen stenger 17.00

Mål og tiltak for barnas læring i hverdags situasjoner

I hverdags situasjoner vektlegges de ansattes handlingsplanleggende samtaler med barna om det som skal skjer og når det skjer.

De ansatte skal oppfordre barna til å bruke språket aktivt gjennom samtaler blant annet rundt bordet og i garderoben. I disse samtaleene skal barna få muligheter til å medvirke og ta medansvar, og til å gi uttrykk for sine ønsker, tanker og behov.

Nedenfor gis det en oversikt over hovedmål og tiltak knyttet til hverdagsdagsrutiner som skjer i løpet av en barnehagedag.

SITUASJON	HVA VIL VI OPPNÅ?	HVA GJØR VI FOR Å FÅ TIL DETTE?
Bringesituasjon	Barna skal få en trygg start og føle seg velkommen.	Foreldrene følger barnet inn på avdelingen Personalet Tar i mot barnet og barnet tar avskjed med foreldrene
Måltid	Lære bordskikk gjennom å ha hyggelig måltid. Fremme barnas selvstendighet Fremme barnas språkutvikling	Sitte ved faste plasser, senke stemmen, syngte bordsang. En voksen sitter ved bordet hele tiden. Barn og voksne snakker med hverandre, og bruker god tid. Barna tar brød, velger pålegg og smøre selv (over 2 år). De hjelper med å dekke bord og setter kopp og tallerken i vaskemaskin Voksne skal være rollemodeller, vise teknikker på f.eks. hvordan man holder kniven når man smører. Snakke med barna om konkrete ting på bordet, hva de har på maten o.l. Barna skal lære å si "kan jeg få?" og "takk for maten". De skal sende pålegg, spørre om å gå fra bordet. Spise opp maten, drikke opp melken. Dersom barnet ikke orker/ikke vil gjør vi avtale om f.eks. å dele skiva, da kan barnet velge bit. Motivere barnet til å drikke en slurk til av melken. Barna blir ikke tvunget til å spise/drikke.
Garderobe	Barna skal bli selvhjulpne og oppmuntres til å hjelpe hverandre Fremme den motoriske utviklingen Fin situasjon for begreps trening (klærne og kroppen)	La barna være aktive i å kle av/på seg selv. Sitte på gulvet å ta i føttene, løfte et ben, stikke en fot ned i støvelen, dra i en glidelås. Snakke om hva plaggene heter og de ulike kroppsdelenene. F.eks. så fin rød bukse du har, nå kan vi se om bena kommer ned i den.

Toalett-situasjonen	Trene på gode toalettvaner	Barna skal få støtte av de ansatte til å trene på å bli renslige, både gjennom potte og do trening
Hvile-/sovestund	Søvn og hvile er viktig for at lek, rutine situasjoner og læring i barnehagen skal bli positivt. Når barnet våkner skal det være en rolig og trygg situasjon. De som ikke sover/hviler.	Barna har faste plasser i reiseseng, på madrass eller ute i vogn. De har med seg det de bruker av smokk, kosedyr o.l. Kosetund. Sitte på fanget, snakke rolig og gi mye kroppskontakt Høytlesning, musikk o.l.
Hente-situasjonen	Lære å rydde opp og ta avskjed.	Personalet og foreldrene hjelper barnet til å rydde, fortelle hva de har gjort i løpet av dagen og ta avskjed.

Tilretteleggelse for bringesituasjon

Vekstbarnehagens mål for bringesituasjonen er at barna skal få en trygg start og føle seg velkomne hver dag. Det blir viktig at foreldrene informerer om hvordan kvelden, natten og morgen har vært for barnet, fordi dette kan få innvirkning på dagen i barnehagen. Dette må de ansatte vite om for å kunne forstå og legge til rette for at dagen skal bli best mulig for det enkelte barn. Det er også av betydning at de barna hilser når de kommer både på den voksne og de andre barna. Dette må foreldre og ansatte samarbeide om.

Tilretteleggelse for måltidssituasjon

Det er tre utviklingsmål for barna i måltidssituasjon, de skal lære «bordskikk», bli selvhjulpne og utvikle språket. «Bordskikk» handler om at barna setter seg på sine faste plasser, venter med å spise til alle har satt seg, synger bordsang, venter på tur, sender mat til hverandre når barnet spør, forsyner seg selv og tar ikke for mye mat av gangen, prøver å ta det barnet kan spise opp og heller forsyne seg flere ganger. Spør om å gå fra plassen når barnet er ferdig, takker for maten og rydder etter seg. Å bli selvhjulpen handler om å mestre på egen hånd å følge de reglene som er satt for «bordskikk». Å trene på språket handler om at de ansatte er rollemodeller, og snakker med barna om reglene for «bordskikk» underveis. De bruker språket aktivt og oppfordrer barna til å bruke språket ved å benevne maten som er på bordet. I tillegg leder de ansatte samtaler med barnegruppen rundt det som har skjedd eller skal skje eller andre saker som barna vil fortelle hverandre.

Tilretteleggelse for garderobesituasjon

Målet med garderobesituasjonen er at barna skal bli selvhjulpne, fremme den motoriske utviklingen og trening på språk og begrepstrening om klærne, kle på seg og om kroppen. De ansatte skal legge til rette for at barna lærer å kle på og av seg selv. De skal snakke med barna om hva plaggene heter og de ulike kroppsdelene. Det legges opp til at barna skal rydde hyllene sine selv. Her er det viktig at foreldrene hjelper til og sørger for at barna har med de klærne som trengs i forhold til værforhold, sjekker om hyllene er ryddige og at det ikke er for mye tøy. Foreldrene skal være gode forbilder for barna med å sørge for at barnets garderobeplass er ryddig til enhver tid.

Tilretteleggelse for toalettsituasjon

Toalettsituasjonen er forskjellig på småbarnsavdeling og storebarnsavdeling. På småbarnsavdelingen Snapp handler det først og fremst om bleieskift, potte/ do trening. På storebarnsavdeling Snipp handler det om å gå på do og vaske hender. På Snipp er det viktig at en voksen alltid er til stede på badet for å følge opp barnet do og vaske vaner.

Tilretteleggelse for Hvile- og/eller sovesituasjon

Målet er at barna skal få nok hvile. Det legges vekt på at de ansatte på småbarnsavdelingen bruker tid på kontakt med barna i disse situasjonene som en forberedelse på soving. Søvn er viktig for at det som skjer i barnehagen skal bli positivt for barnet. Når barna på Snapp våkner skal det være en rolig og trygg situasjon sammen med en voksen. Hvile er også viktig for barna på Snipp, og det legges vekt på at barna får en rolig stund der de kan hvile i løpet av dagen.

Tilretteleggelse for Hentesituasjon

Ved avslutning av dagen er det av betydning at barnet får avsluttet det de holder på med før de går hjem. Dette innebærer at både de ansatte og foreldre samarbeider om å avslutte dagen på en god måte. Barna skal få hjelp av foreldrene til å rydde det de holdt på med, sier farvel til de barna de lekte sammen med og til de voksne. De kan også få hjelp av de ansatte å fortelle om positive hendelser som har skjedd i løpet av dagen.

TILRETTELEGGELSER FOR LEK OG LÆRING

Utover tilrettelegging for læringen i hverdagssituasjoner, handler barnas læring om deltakelse i leke- og temarettede aktiviteter.

Mål for tilrettelegging av lek og læringsaktiviteter

Lek og læringsaktiviteter foregår gjennom frilek, samlingsstund og kunstneriske læringsaktiviteter.

SITUASJON	HVA VIL VI OPPNÅ?	HVA VI KAN GJØRE FOR Å FÅ TIL DETTE?
Lek	Leken er grunnlag for barnas læring på alle områder. Det er viktig at alle barna får delta i leken utfra egne forutsetninger med hensyn til alder og modenhet. Barna skal: - ha det gøy sammen - lære ikke å ødelegge lekemateriell - få erfaringer med forskjellig lekemateriell - få erfaringer med rollelek - lære å leke i grupper. - lære å ta hensyn - lære å løse enkle konflikter - utvikle seg til mer selvstendige individer	I leken skal barna få lov til å ta initiativ, utforske, og utfolde seg fritt mht. hva de vil gjøre i leken. Barna vil også bli delt inn i grupper som delvis blir ledet av en voksen. De voksne skal -være med i leken der det er naturlig. - hjelpe barn stil å komme inn i lek med andre - observere hva som skjer i leken - hjelp til at leken utvikler seg i en positiv retning - tilrettelegge og stimulere der det trengs. - gripe inn hvis det oppstår konflikter
Samlingsstund	I samlingsstund lærer barna gjennom den voksnes formidling om et tema, og gjennom samtaler mellom barn og voksne. Det er et særlig fokus på å fremme språkutviklingen. Barna skal -lære å rette oppmerksomheten mot det som skjer -lytte til det den voksne eller de andre barna forteller -vente på sin tur til å snakke -oppleve fellesskapsfølelse i gruppa -være med til å få en god atmosfære.	Samlingsstund er en voksenledet. De voksne forbereder og leder samlingsstund som er knyttet til et tema jf. halvårsplan. Det legges opp til varierte aktiviteter med sanger, bøker, dramatisering av eventyr, sangleker, rim og regler, flanellograf og bilder. De voksne skal sørge for at barna - har en fast plass i samlingsringen - får muligheter til å snakke og fortelle historier - blir introdusert for nye sanger, begreper, bøker
Kunst og kulturaktiviteter	Barna skal få erfaring i å jobbe i med aktiviteter knyttet til temaer fra halvårsplanen over en periode. Det kan være formingsaktiviteter, kulturelle opplevelser eller utflukter. Barna skal -oppleve fellesskap når de arbeider med et tema - få nye kunnskaper og erfaringer om et tema - få muligheter til medvirkning og medansvar - få ro rundt aktivitetene slik - være mest mulig utbytte for det enkelte barn	De voksne skal planlegge opplegget og deretter ha "forberedelsesmøter" med barna hvor de blir fortalt hva og hvordan det skal gjøres og hva det skal kunne ut i, om det skal bli en forestilling, utstilling eller utflykt og hvor de skal jobbe på avdelingen eller på tvers av avdelingene. De voksne finner fram materialet eller forbereder det de skal ha med på utflykten og fordeler barna i grupper. De skal gi barna tilpasset hjelp slik at de kan mestre på egenhånd.
Språkgrupper	Barnas språkutvikling skal fremmes gjennom å deles i grupper der det trene på språklige aktiviteter og leke med språket.	Barna vil bli delt i grupper på tvers av alder og avdeling, Her vil det bli brukt ulike språkaktiviteter for å fremme barns språk som spill, eventyr, sanger, rim og regler og samtaler.
Aldersgrupper	I de aldersinddelte gruppene vil barna trene barna på sosialt samspill med barn på samme alder, og få ny kunnskap innenfor et tema tilrettelagt for de ulike aldersgruppene.	Gruppene møtes på det samme stedet hver gang. Den voksne oppgave blir å tilrettelegge opplegg med tanke på barnas utviklingstrinn og alder
Aldersblandede lekegrupper på tvers av avdelinger	I de aldersblandede gruppene vil barna på sosialt samspill og lek med barn på i forskjellig alder der de kan strekke seg og støtte hverandre	Barna vil bli delt i grupper på tvers av alder og avdeling, Her vil det først og fremst bli lagt vekt på leke aktiviteter og rollelek som fremmer sosialt samspill og samhandling
Naturgruppe	Barna skal bli kjent med naturen og miljøet rundt barnehagen. De skal lære om hvordan naturen forandrer seg etter årstider, samt hvordan de skal forholde seg til og tar vare på naturen.	Dette kommer i hovedsak til å bli knyttet til det som skjer i naturgruppene på Snute. Her vil det bli arrangert turer og aktiviteter ute og inne i forbindelse med temaet.

Tilretteleggelse for Lek som arena for læring

Lek i barnehagen er en viktig arena for læring som lærer gjennom det de erfarer i lek med andre barn. Barnehagens ansatte har en viktig oppgave med å legge til rette for aktive og utviklende lekemiljøer, både inne og ute. Dette innebærer at de ansatte skal tilrettelegger for og initierer leke aktiviteter som fører til at barna engasjerer seg og deltar aktivt i leken. De ansattes oppgave er å støtte opp under barns iboende nysgjerrighet og lærlyst i leke aktiviteter, og utfordrer barnas i deres tenkning og invitere dem inn i utforskende problemløsningsoppgaver.

Tilretteleggelse for Samlingsstund som arena for læring

Samlingsstunden er arena der det tilrettelegges for barnas læring på flere områder. I samlingsstund samles barna og de ansatte gjennomfører et planlagt pedagogisk opplegg knyttet til et tema i halvårs- periode- og ukeplaner. Alle barna deltar i samlingsstund, og samlingen følger en fast struktur, der barna delta med innspill og ideer og utvikle gruppefelleskap. Aktivitetene kan være sang, lek, høre en fortelling, lese høyt eller samtale om selve livet i gruppen. Samlingsstund kan enten gjennomføres med hele barnehagen, avdelingen eller med en mindre gruppe. Selv om samlingen er planlagt av de ansatte, legges det vekt på å utvikle barnas initiativ, og til å få barna engasjert i samtaler om hva de tenker og hva de har opplevd. Barna trenes til å ta ordet og å lytte til hverandre og de voksne og vente på tur.

Tilretteleggelse for temarettede læringsaktiviteter

De læringsaktiviteter knyttes til ulike temaer som endres hvert år i halvårs-, periode- og ukeplaner. Målet er å gjøre barna nysgjerrige på og få ny kunnskap om temaene. Resultatet er den erfaring det enkelte barn får gjennom læringsprosessen fra temarettede formingsaktiviteter eller kulturelle og kunstneriske opplevelser. Årstidene er et tema som brukes hvert år i barnehagens årsplan. Vi arbeider også med eventyr, dyr, trær og blomster og grønnsaker som gjennomgangstemaer som for eksempel FORUT. Gjennom pedagogiske aktiviteter gis barna mulighet til medvirkning å tilegne seg kunnskap om et tema, og gjøre dem nysgjerrig på de temaer som er i årsplanen.

Tilretteleggelse for læring gjennom aldersblandede lekegrupper

Vekstbarnehagen har aldersblandede grupper på tvers av avdelinger. Disse gruppene er inndelt ut fra fødselsår, og det inndeles i fire grupper: Målet med de aldersblandede lekegruppene er å lære sosiale ferdigheter gjennom å leke med barn i ulike alder. Gjennom lek i aldersblandede grupper skal barna få støtte til samlek og sin sosiale utvikling.

Tilretteleggelse for læring i aldersinndelte grupper

For å ivareta læringsaktivitet som møter alle barnas modenhets- og utviklingsnivå, legger barnehagens til rette for aldersinndelte grupper deler av dagen. Disse gruppene er inndelt ut fra fødselsår, 1-åringer, 2-åringer, 3-åringer, 4-åringer og 5-åringer (Skolestartere). I de aldersinndelte gruppene skal barnet få støtte i sin språklige, kognitive og kreative utvikling i tråd med sitt utviklings- og modenhetsnivå. De skal øve opp sin bedre begrepsforståelse og utvikle sin selvstendighet gjennom aktiviteter knyttet til fagområdene i rammeplanen.

Tilretteleggelse for læring i språkgrupper

Målet med opplegget i språkgruppene er å styrke språkutviklingen til barna. Det kan handle om språk- og begrepstrening og arbeid med språkforståelse. I språkgruppa legges det vekt på lesing av bøker tilpasset barnas modenhet og utvikling med vekt på forståelse av innhold i tekst. Den voksnes oppgave er å tilpasse språkopplegget til barna gjennom å forenkle teksten, eller bare se på bildene og fortelle ut fra dem. Ofte brukes bøker hvor barna kjenner seg igjen i innholdet og som derfor blir lettere å forstå. Etter å ha lest repeteres innholdet for å trene barna i å huske detaljer og i det å gjenfortelle. Andre aktiviteter er rim og regler, bilder og tekstskaping, spill og begrepstrening og språk og begrepstrening ute i naturen

Tilretteleggelse for skolestarternes forberedelse til skolegang

Alle 5 åringene som skal begynne på skolen har skoleforberedende opplegg. Barnehagen har en skoleforberedende gruppe for de skolestartere.

Opplegget i denne gruppa skal legge til rette for at barnet skal ha med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som vil gi de et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Det brukes mye tid på samhold og det og være en god venn for hverandre, vise respekt, lytte og ta hensyn. I tillegg til å arbeide med temaer knyttet til fagområdene i rammeplanen arbeider barna med arbeidsboka; «Trampoline».

«Trampoline» inneholder skoleforberedende læringsaktiviteter. Barnas arbeid med denne arbeidsboka har til hensikt å gi dem en felles kunnskapsmessig plattform innen ulike temaer de vil møte i skolen. Det er lagt opp til mange praktiske oppgaver, mye lek og moro, arbeidsmetoder som tar hensyn til at barna fortsatt går i barnehagen og at de er på ulike ståsteder i utviklingen. Områder som tas opp i Trampoline boka er

- måling
- sortering
- tall
- plassering
- stavelser
- rim, symboler og bokstaver

Strukturen på det skoleforberedende opplegget er

- Åpningssang og opprop og snakker om dag og måned
- Repetisjon av tema fra sist gang
- Introduksjon til dagens tema
- Arbeid med dagens tema i boka
- Lek som fremmer samarbeid som for eksempel spill eller konstruksjonslek
- Leser i en fortsettelsesbok

Vi følger i hovedtrekk Askers kommunes plan for forberedelse til skolestart i barnehagen. Se denne link:

<https://www.asker.kommune.no/globalassets/barnehage/vedlegg-1-plan-for-forskoleopplegg.pdf>

TRADISJONER I VEKSTBARNEHAGEN

Fødselsdagsfeiringer

- Barnehagen lager fruktsalat, smoothy eller grønnsaker m/dipp. Barnehagen heiser flagg.
- Barnet får krone og et hefte med tegninger fra de andre barna.

Tradisjoner vår

Karneval.

- Utkledning og fest for barn og personalet i februar.

Påskegrilling

- Arrangementet foregår ute enten i barnehagen eller på Snute den siste uke før påske.

Barne- og foreldredugnad.

- Opprydningsdugnad ute for personalet, foreldre og barn i og utenfor barnehagen i begynnelsen av mai.

17. mai

- Feires med barna vanligvis 16. mai.

Sommerfest

- Arrangeres for barn og foreldrene i midten av juni. 14

Tradisjoner høst

Høstfest

- Arrangeres med foreldre og barn i september/oktober.

Julegrantenning.

- Fredagen før advent tennes lys på juletreet ute.

St. Lucia - Feiring med foreldre.

- Barna går i Lucia-tog. Vi spiser "lussekatter".

Juleverksted.

- Avdelingene samles og tilrettelegger for ulike juleforberedelser

Nissefest.

- Barna kler seg som nisser en dag i den siste uken før juleferien og avdelingene møtes og spiser julegrøt.

SAMARBEID

Foreldresamarbeid

Våre viktigste samarbeidspartnere er foreldrene. Et godt samarbeid er viktig kvaliteten i barnehagen. Vi ønsker et godt samarbeid som vil gi barna de beste forutsetninger for helhetlig utvikling og trivsel. Det er viktig for oss at foreldre blir tatt på alvor, og føler sett og hørt. Det er foreldrene som kjenner barna best, og igjennom samarbeid med dem kan vi gi barna den best mulige barnehagehverdagen. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Den daglige kontakten ved henting og levering er en viktig for et godt samarbeid. Det skal utveksles informasjon som er relevant for barnet, foreldrene og barnehagen. Informasjonen skal inneholde opplysninger om barnet trivsel og utvikling. Vi har 2 foreldresamtaler i året. Samtalens inneholder barns trivsel, utvikling, læring og vennskap. Dette skal være en arena for å drøfte foreldresamarbeidet og barnehagens innhold. Barnehagen avholder 2 foreldremøter i året. Her blir ulike temaer med foreldrene tatt opp.

Foreldresamtaler

Foreldresamtaler er en fortrolig samtale mellom foreldrene og barnehagepersonalet. Her får foreldrene verdifull innsikt om barnets utvikling, trivsel og eventuelle konflikter. Foreldrene får tilbud om to samtaler i året, en høst og en vår der det blant annet informeres om ALLE MED og TRAS. De ansatte forbereder disse samtalene med fokus på hvordan de kan tilrettelegge best for barnas utvikling og samarbeide med foreldrene om dette.

Det er en fordel om begge foreldre har mulighet til å delta på samtalene. For foreldrene er det en fordel å forberede seg og tenke gjennom hva de vil ta opp i foreldresamtalene.

Det kan for eksempel være lurt for foreldre å:

- snakke sammen om ting dere ønsker å ta opp i foreldresamtalen
- si fra hvis noe bekymrer dere
- fortelle om hva dere ønsker at barnehagen skal følge litt ekstra med på
- gi barnehagen konstruktive tilbakemeldinger

- fortelle om det noe som kan forbedres
- gi litt velfortjent ros

Dersom foreldrene har behov for en ekstra samtale på tomannshånd med en av de ansatte i barnehagen, kan foreldrene be om dette.

Det er viktig at foreldrene ikke blir gående med bekymringer eller ubesvarte spørsmål vedrørende eget barn, men får tid til å drøfte barnets trivsel og utvikling med en av personalet så fort som mulig.

Foreldremøter

Vekstbarnehagen gjennomfører to foreldremøter i året, et om våren og et om høsten. Målet med foreldremøtene er å informere om barnehagens opplegg og å skape en felles arena for ansatte og foreldre til å ta opp saker vedrørende samarbeid med samlet foreldregruppe.

På hvert foreldremøte tas det opp spesifikt temaet, og valg av dette temaet tas i samarbeid med foreldrene i SU.

Foreldremøter er en god arena for å drøfte retningslinjer og grenser for barn i samme aldersgruppe i hjemmet og i barnehagen.

Foreldreråd og Samarbeidsutvalg (SU)

Vi har et foreldreråd og Samarbeidsutvalget (SU) i barnehagen som skal sikre samarbeid mellom barnehagen og foreldrene. Daglig leder skal sørge for at saker av viktighet skal forelegges

Foreldrerådet består av alle foreldrene, og her velges foreldrene et arbeidsutvalg med 4 foreldre, som skal ivareta interessene til alle foreldrene i barnehagen. I foreldreråd deltar ikke de ansatte, men det ledes av de 4 valgte foreldrene i arbeidsutvalget som kan arrangere møter og aktiviteter som ikke er i barnehagens regi. Temaer som kan være aktuelle å ta opp i foreldrerådet er for eksempel digitale kjøreregler og nettvett, bursdagsfeiring og fritidsaktiviteter.

Samarbeidsutvalget (SU) består av 2 representanter fra foreldregruppa, 2 representanter fra barnehagen og barnehagens eier. Det er vanlig at av de 4 foreldrene i arbeidsutvalget for foreldrerådet er representanter i SU, og da vil to av disse være

vararepresentanter. Mer informasjon om FAU og SU:

<http://www.fubhg.no/>

Andre samarbeidspartnere

Barnehagen samarbeider med Asker Kommune, pedagogisk ressursteam, Pedagogisk psykologisk tjeneste, Logoped, Helsestasjon, Barnevernet, Tverretattlig innsatsteam og Aktuelle skoler i kretsen

Samarbeid med pedagogisk støtteteam

Pedagogisk støtteteam er et lavterskeltilbud hvor barnehagene kan ta kontakt for råd og veiledning. Pedagogisk støtteteam ønsker å være lett tilgjengelige som støttespillere for barnehagens personell. Alle sakene forankres i barnehagens ledelse. De pedagogiske støtteteamene er fordelt på fem barnehagesoner, der hver sone består av både pedagogisk psykologisk rådgivere og spesialpedagoger. Vekstbarnehagen hører til Landøyasonen.

Veiledningen Vekstbarnehagen får har som mål å fremme personalets potensial og forsterke god praksis. I tillegg vil pedagogisk veileder bidra med forslag til materiell og metodevalg.

Det pedagogiske støtteteamet bidrar med å

- gi veiledning om tilrettelegging av det pedagogiske tilbudet for alle barn
- styrke barnehagenes kompetanse i arbeidet med å fremme språklig, sosial og emosjonell utvikling
- gi støtte og veiledning i arbeidet med enkeltbarn og grupper av barn, slik at hvert barn får en god barnehagehverdag
- gi støtte til å gjenkjenne barns utfordringer tidlig, slik at de kan få riktig hjelp raskt

Samarbeid med pedagogisk psykologisk tjeneste

- Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) er en rådgivende tjeneste som skal hjelpe barnehager med å legge til rette for barn og elever med særskilte behov. Barnets eller elevens utfordringer kan være knyttet til ulike vansker og/eller sosiale vansker.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal sørge for at det blir utarbeidet en sakkyndig vurdering der loven krever det. Dette gjelder først og fremst vurdering om behov for spesialpedagogisk hjelp for barn i førskolealder.

PPTs oppgaver er å:

- hjelpe barnehager med organisasjons- og kompetanseutvikling for å tilrettelegge for barn med særlige behov
- delta i flerfaglig samarbeid for å bidra til helhet og sammenheng
- utrede utviklingsvansker om behov for spesialpedagogisk hjelp
- gi råd om tiltak i sakkyndig vurdering som danner grunnlag for enkeltvedtak etter barnehageloven

Dette gjelder:

- spesialpedagogisk hjelp i barnehage
- framskutt eller utsatt skolestart

Hvordan barnehagen eller foreldre kommer i kontakt med PPT

Henvisningene først og fremst skjer i samarbeid mellom foreldre og barnehagen og/eller skolen. Bekymring for et barns utvikling kan etter samtykke fra foreldre drøftes med oss på faste samarbeidsarenaer vi har med barnehagene og skolene. Foreldre kan også ta direkte kontakt med oss, eller be barnehagen/skolen innkalle PPT til et møte hvor bekymring, behov og tiltak drøftes for å bli enige om veien videre.

Samarbeid med logoped

Barn i førskolealder med ulike kommunikasjonsvansker, språklydsvansker, språk- og talevansker og taleflytvansker (stamming) kan barnehagen få hjelp av logoped. Logopeden arbeider direkte med barn fra 0 til 6 år og gir veiledning/rådgivning til foreldre, barnehageansatte og spesialpedagoger. Hjelpen innebærer observasjon, kartlegging og direkte arbeid med barnet.

Logopeden i spesialpedagogisk tjeneste samarbeider med andre instanser som; pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjonen, fysio-/ergoterapeuter og evt. andre instanser.

- Ved bekymring for barns språk- og taleutvikling kan foreldre i samarbeid med Vekstbarnehagen henvise til logoped.

Samarbeid med tverrfaglig innsatsteam og andre instanser

Har du behov for drøfting, råd eller veiledning knyttet til barnets utvikling? Ta kontakt med helsesykepleier, ledelsen i barnehage og be om et samarbeidsmøte med tverrfaglig innsatsteam.

Samarbeidsmodellen er forankret i kommunens planer og skal være:

- et samarbeidssystem for tilrettelegging av veiledning, råd og hjelp til foreldre og ansatte som jobber med barn og unge.
- et forpliktende samarbeid for ansatte, som jobber med barn og unge.
- et partnerskap med foreldre, som er de mest sentrale i samarbeidet.

Aktuelle faginstanser som kan delta i et tverrfaglig samarbeid:

- foreldre/ foresatte
- barnehage/ skole
- helsetjeneste
- barneverntjeneste
- pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

Et tverrfaglig samarbeidsmøte er et møte for å drøfte utfordringer eller bekymring knyttet til et barns utvikling, og der vi får belyst utfordringene og bekymringene fra flere fagområder.

Samtykke fra foreldrene er en forutsetning for at de ulike aktørene kan utveksle informasjon om barn og unge.

Samarbeid med skoler

Barnehagen lager en oversikt over hvilke skoler barna skal begynne på. Skolen har ansvar for inviterer til overgangsmøter med barnehagene, skolen besøker barnehagen og barna besøker skolen i løpet av våren. Skolen og barnehagen har en overgangssamtale ved behov. Barna besøker skolen om våren før de skal begynne på skolen.

For mer informasjon om Asker kommunens plan for overgang til skole, følg denne linken:

<https://www.asker.kommune.no/globalassets/barnehage/standard-for-overgang-barnehage-skolesfo--ferdig.pdf>

TILRETTELEGGELSE FOR ULIKE OVERGANGER

I løpet av ulike livsfaser erfarer barn en rekke overganger, som vi er særlig oppmerksomme på. Disse overgangene dreier seg om 1) fra hjem til barnehage, 2) fra småbarnsavdeling over til storebarnsavdeling og 3) fra barnehage til skole.

Tilvenningsplan i overgangen fra hjem til barnehage

Når barn begynner i barnehagen skal barnehagen i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få at barna i tilvenningsperioden opplever å få en trygg og god start i barnehagen. Vi har en eller flere besøksdager før oppstart, og 5 dagers tilvenning med en opptrappingsplan for hvor lenge barnet er i barnehagen med og uten foreldre. Dette inkluderer en oppstartsamtale og oppfølgingssamtale med foreldrene. Barnet får en primærkontakt i barnehagen, som har ansvar for barnet og forelden den første tiden. Foreldrene får utdelt relevant informasjon før oppstart (Tilvenningsplan for Trygg Oppstart i Vekstbarnehagen). Vi følger de grunnleggende prinsipper for Asker kommunes tilvenningsplan for barnehager.

For mer informasjon følg denne linken:

<https://www.asker.kommune.no/om-asker-kommune/askermagasinet/ny-tilvenningsstandard-tryggere-barn-og-foreldre/>

Tilvenningsplan i overgangen fra en avdeling til en annen

Det å bytte avdelinger kan være en stor overgang både for barn og foreldre. Vi har utarbeidet rutiner for å kvalitetssikre at denne overgangen er preget av omsorg og barns beste. Noe av dette er å besøke den nye avdelingen. Samtaler med barn og foreldre. La barna få være deltagende på overgangen. Generelt handler det om å samarbeide på tvers av avdelingen for større samhold.

Overgangssamtaler mellom pedagogiske ledere.

Forberedelse til skolegang i overgang fra barnehage til skole

Opplegget for skolestarterne, som er beskrevet tidligere skal forberede barna på overgang fra barnehage til skole. Første skoledag

er en viktig merkedag i et barns liv. For de fleste er det en dag, både barnet og foreldre gleder seg til.

Vekstbarnehage skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet skal få en god start på skolen.

- For at barnet skal få en best mulig overgang har vi en tett dialog med foreldrene og skolene barna skal begynne på.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Kontinuerlig planlegging, dokumentasjon og vurdering er en forutsetning for å synliggjøre hvordan vi følger de nasjonalgitte føringene for barnehagedrift i lov og rammeplan for barnehagen, føringer fra Asker kommune og årsplanen for Vekstbarnehagen.

Disse planene, dokumentasjonene og vurderingene er verktøy for kvalitetssikring og standarder for kvalitet i barnehagen.

Planlegging

Denne årsplanen danner grunnlaget for det pedagogiske arbeidet i Vekstbarnehagen.

Målet er at våre planer sikrer at kvaliteten på barnehagetilbudet fremmer utviklings- og læringsvilkårene for alle barna.

Vi legger til rette for at barna får medvirkning på sin egen barnehagehverdag. Gjennom barnas interesser, innspill og samtaler skal vi ta med barna inn i planleggingen barnehagehverdagen.

- Planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter brukes til fortløpende planlegging og vurdering av arbeidet i henhold til ukeplaner, månedsplaner, periodeplaner, og halvårs- og årsplaner.

Dokumentasjon

Dokumentasjonen gjennom våre planer synliggjør det pedagogiske arbeidet som gjøres i barnehagen.

Vi dokumenterer også gjennom evalueringer og rapporteringer til internt bruk, men også til Utdanningsdirektoratet årlig og til Asker kommune som gjennomfører tilsyn jevnlig.

Vi gir foreldre og andre innsyn i det arbeidet vi gjør, og personalet får mulighet til å evaluere, reflektere over og utvikle sin egen innsats og eget arbeid.

- Vi dokumenterer dette på ulike måter. Vi tar bilder fra barns hverdag i barnehagen, som skal synliggjøres hva som gjøres på avdelingen. Vi har informasjonstavle i garderoben, og sender ut månedsbrev og månedsplan.

Evaluering

Vi evaluerer fortløpende arbeidet vi gjør og måten vi gjør det på, gjennom hele året.

Temaer som er sentrale for våre kvalitetsvurderinger:

- Barns trivsel og velvære og helhetlige utvikling
- Barn sosiale utvikling (Alle med, DUÅ)
- Barns emosjonelle utvikling (EQ)
- Barns språkutvikling (TRAS)
- Psykososialt og fysisk læringsmiljø
- Barns selvstendighet og medvirkning
- Foreldresamarbeid (Foreldreundersøkelsen UDIR)
- Personalsamarbeid

Evaluering er tema på avdelings- og personalmøter, planleggingsdager, foreldreundersøkelser (I regi av Utdanningsdirektoratet) og SU møter.

- Tilbakemeldinger fra foreldre, i det daglige, foreldresamtaler, foreldremøter og foreldreundersøkelser, hjelper oss til å evaluere barnehagens arbeid.
- Vi bruker barnesamtaler, og barns medvirkning aktivt som grunnlag for vurdering av kvaliteten i barnehagen.